

Kungl. Maj:ts tal

**på rikssalen vid riksdagens öppnande den 11
januari 1924.**

Svenska män och kvinnor, valda ombud för Sveriges folk!

Jag möter Eder med en varm välönskan och med fast förvisning att Vårt gemensamma arbete skall lända till folkets väl.

Min älskade Son Kronprinsens förmälning med Lady Louise Mountbatten, Prinsessa av Battenberg, har skänkt Mig och Mitt Hus en stor glädje, förstärkt genom de uttryck av sympati och tillgivenhet, som från vitt skilda håll bland vårt folk burits fram till de nyförmälda.

Sveriges förhållande till främmande makter är gott. Den osjälviska och opartiska politik, som vårt land under den snart tioåriga orostiden fört, skall för visso bära frukt i framtiden. Vårt stora mål är fred och förtroende mellan folken. De insatser, vi under loppet av vår historia gjort för rätt och frihet, utgöra för alla en borgen att vårt gamla rike sätter sin högsta ära i att ställa sig i mänsklighetens och civilisationens tjänst.

Förhandlingar fortgå angående handelsavtal med Ryssland. Min förhoppning är att dessa förhandlingar skola leda till ett resultat, som tillgodoser de båda ländernas verkliga intressen och billiga krav. Även med ett flertal andra makter pågå underhandlingar rörande avslutande av handelsöverenskommelser.

Molnen över näringslivet hava under det gångna året i någon mån skingrats men äro alltjämt tungt lägrade över vår modernäring. Trots en i stort sett oförändrad omfattning av vår varuexport har dess värde i betydande grad understigit värdet av importen. Den sålunda inträdda rubbningen av jämvikten i fråga om vårt handelsutbyte med utlandet kan, om den fortgår, inverka jämväl på vårt penningvärde. Endast genom sparsamhet från såväl de enskildes som det allmännas sida förmå vi upprätthålla vår sunda ekonomiska ställning. I den statsreglering, Jag för Eder framlägger, hava fördenskull flera anslagsposter starkt beskurits. Utredning pågår om möjligheten att ytterligare nedbringa statens utgifter. Några nya skatter för budgetåret behöver Jag ej av Eder äska.

Omsorgen att i möjligaste mån bringa lättnad i det betryck, som vilar över stora delar av landets jordbrukande befolkning, manar till noggrann prövning av de olika utvägar, som härutinnan kunna erbjudas. Jag

Bihang till riksdagens protokoll 1924. 1 saml.

kommer att för Eder framlägga förslag angående åtgärder för bättre av-sättning av brödspannmål och för lättande av de svårigheter, vilka av gammalt äro förbunda med jordbrukets kreditförhållanden. I haven även att förvänta förslag till ordnande av frökontrollväsendet och fröimporten samt i vissa skogslagstiftningsfrågor.

Förhållandena på arbetsmarknaden hava under sistlidna sommar och höst utvecklats sig i den glädjande riktningen att arbetslösheten alltmera avtagit. Visserligen har densamma under de båda senaste månaderna något ökat, men då rätt betydande medel ännu finnas tillgängliga för dess lindrande, har Jag icke ansett erforderligt att nu ifrågasätta några ytterligare anslag för detta ändamål. Skulle mot förmodan läget bli ogynn-sammare än vad anledning finnes att nu antaga, har Jag för avsikt att till Eder inkomma med framställning om anslag från rusdrycksmedels-fonden.

Under övervägande äro viktiga frågor inom fastighetsrättens område, bland dem uppgiften att betrygga de resultat det allmänna vill vinna genom upplåtelse av jord, särskilt för bildandet av nya jordbruk och egna hem. Det är Min avsikt att underställa Eder förslag härutinnan.

För fortsatt utlämnande av lån till bostadsbygge föreslår Jag även i år att medel ur rusdrycksmedelsfonden ställas till förfogande.

Det av lagberedningen under samverkan med delegerade från Danmark och Norge utarbetade förslaget till ny förmynderskapslagstiftning kommer att föreläggas Eder. Varder förslaget upphöjt till lag, tages därmed ett nytt betydelsefullt steg icke blott till fullföljande av den fortgående revisionen av 1734 års lag utan jämväl till befastande av den rättsgemenskap mellan de tre folken, för vilken sedan årtionden ett framgångsrikt arbete blivit utfört.

I haven därjämte att motse förslag till ny lagstiftning för ordnande av den samhälleliga barnavården samt för motverkande av ungdomsbrottslig-heten, med flera lagförslag

Sedan elektrifieringen av statsbanan Stockholm—Göteborg i mitten av förra året påbörjats, äskar Jag fortsatt anslag till detta betydelsefulla företag.

Jag kommer att inom kort för Eder framlägga det förslag till försvars-väsendets ordnande, som med beaktande av försvarsrevisionens betänkande och efter tillkallande av sakkunniga utarbetats inom försvarsdepartementet. Då Jag haft att angiva omfattningen och beskaffenheten av den försvars-beredskap, som rikets livsintressen må kräva, har Jag utgått från den upp-fattningen att trots vår bestämda fredsvilja det nuvarande världsläget för vår nationella säkerhet innebär faror, som icke på länge kunna antagas bli undanröjda. Det gäller således att under denna tidsperiod, i vilken det gamla statssystemet ingått nästan sönderslaget och ett nytt system söker arbeta sig fram till fasthet, göra de offer, som äro erforderliga för att skydda vårt land. Samtidigt har Jag emellertid måst beakta att vad som kräves

icke är en ansträngning blott för en gång utan en organisation, som skall äga bestånd under en, såvitt nu kan bedömas, avsevärd tid. Den måste följaktligen noga anpassas efter folkets förmåga att bära de med densamma förenade kostnaderna. Förslaget är behärskat av tanken att inom en såsom skälig ansedd kostnadsram åstadkomma den mest effektiva försvarsberedskap. Tron på Sverige och dess framtid skall, därom är Jag viss, ge Eder kraft att i denna stora fråga fatta ett beslut, som visar att svenska folket alltjämt står vakt om sin frihet och självständighet.

Nedkallande Guds välsignelse över Eder och Edert arbete förklarar Jag detta lagtima riksmöte öppnat och förbliver Eder med all kunglig nåd och ynnest städse välbevågen.